

Nye Bergensbanen

Adelheid Nes

Plankonferansen 28-29 10 2014

Innhald

- Kva? Ei skildring av dagens Bergensbane
- Korleis? Nye Bergensbanen
- Kvifor? Bergensbanen i ein større samanheng

Forum Nye Bergensbanen

- **Forum Nye Bergensbanen** er ein interesseorganisasjon som består av alle kommunar og fylkeskommunar langs Bergensbanen (unntatt Oslo)
- **Hovudmål:** Bergensbanen skal bli landets første moderne høgfarths (200-250 km/t) jernbanestrekning
  - **Delmål:**
    - Bergen-Oslo på 4 timar
    - Viktigaste transportmiddel i korridoren
    - All vekst i godstrafikken på strekninga skal tas av banen

KVA? - EI SKILDRING AV DAGENS BERGENSBANE

GODSTRAFIKK **TURISME** PERSONTRAFIKK **PENGLING** MILJØ **NATUR** HURTIG **POSITIV** FART

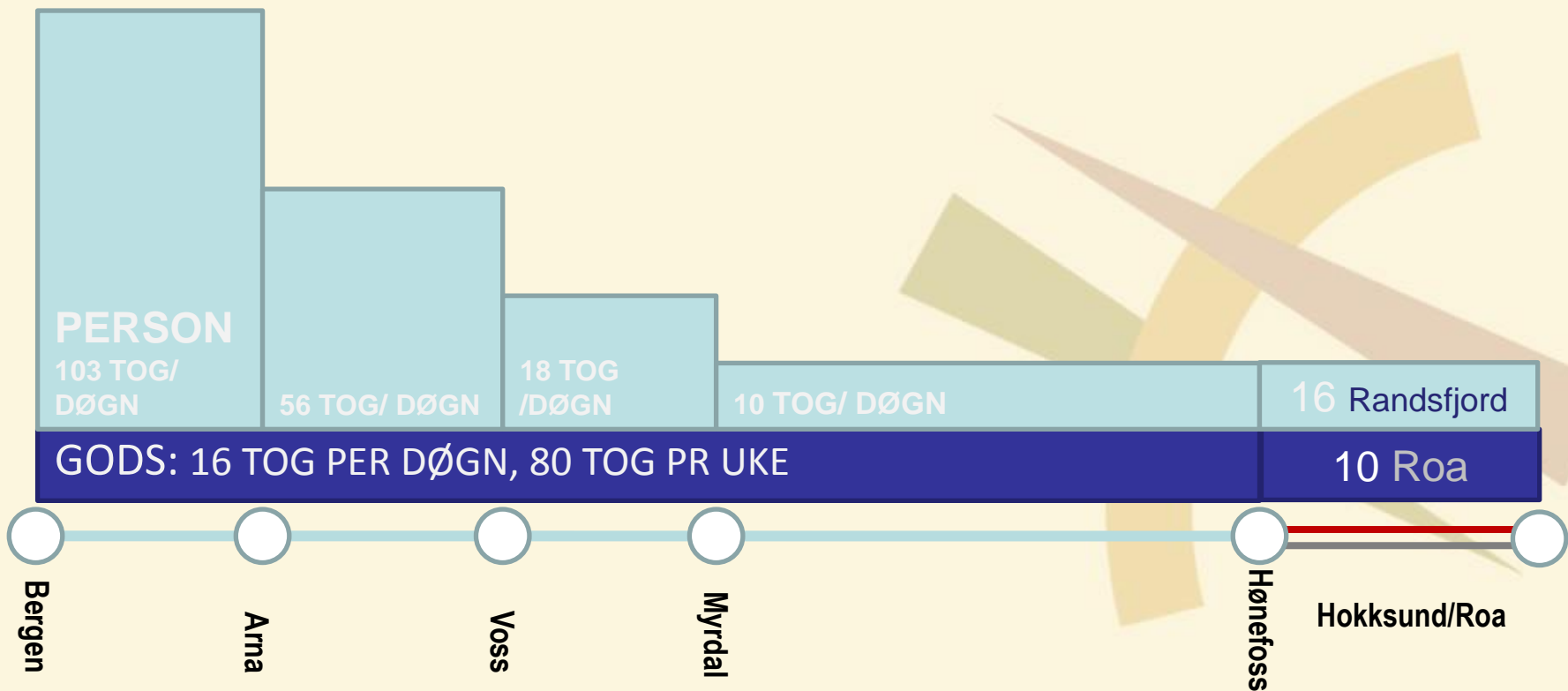
Dagens Bergensbane

Lokaltog: Bergen – Arna: 30 min frekvens

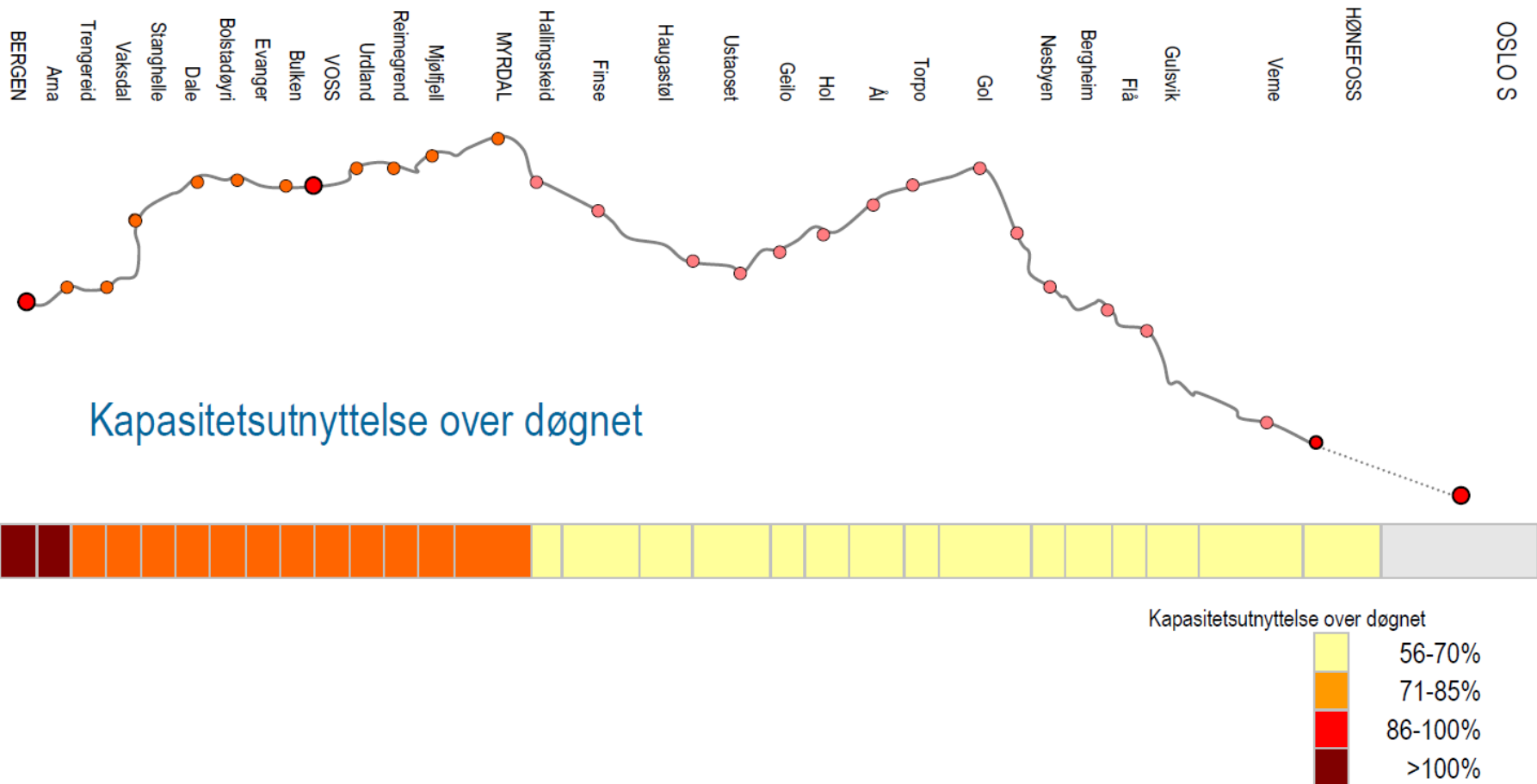
Lokal- og regiontog: Bergen – Voss – (Myrdal): 60 min frekvens

Fjerntog: Bergen – Oslo: 8 tog man – tor, 6 lør og 10 fre og søn. Reisetid fra 6.34

Godstog: 16 tog pr døgn man – tor, litt færre fre – søn

Dagens Bergensbane

Hallingdal 5. juli
2011

3 steder hang enert i luften

Vann truer hus og kjellere

Brannvesenet er i full sving en rekke steder i Bergen, på Kvam og i Gulen.

Jakter på 20 flytende høyballer

- Det blir et voldsomt opprydningsarbeid, sier Ola Byrkje.

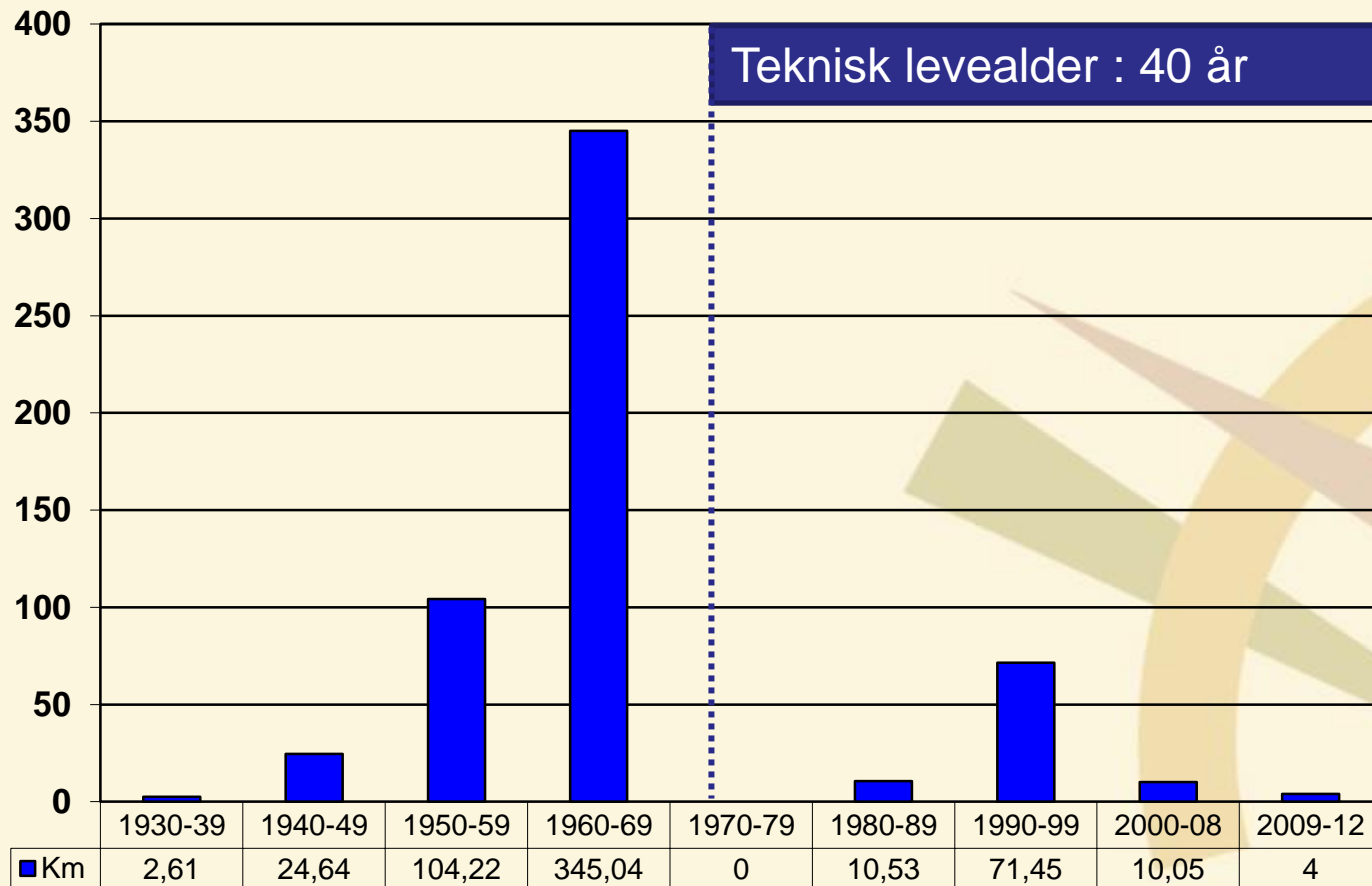
E16 stengt to steder. Også Bergensbanen er stengt.

Flommen direkte: Politiet advarer bilistene. Mye mer regn i vente.

Dagens Bergensbane

Utdatert teknologi:

Dagens Bergensbane

Banens rolle i transportsystemet:

- Hovudsamband i det nasjonale stamnettet for gods- og persontransport
- Viktigaste transportberar for gods til/frå Bergensregionen (70% av stykkgoods)
- Del av eit samla transporttilbod for lange personreiser Bergen - Oslo (23% av endepunktstrafikken)
- Kapasitetssterk del av kollektivnettet, Arna – Bergen (37%)
- Vossebanen heilt sentral for Bergensregionens utviklingsakse/pendlingsomland mot aust (37%)
- Reisemiddel for fritidsreiser til destinasjonar langs banen.
- For turisttrafikken er banen både et framkomstmiddel og en del av sjølve reiseopplevelsen (Flåmsbanen 610 000 reisande i 2012)

Bytransport	Regiontransport	Fritid- og turistreiser	Lange reiser	Godstransport
Folketallsvekst i Arna	Vekst i Voss sentrale deler, stabilt i stasjonsbyene i Vaksdal	Vekst i turisttrafikk og fritidsreiser -økt hyttebygging, økt velstand, økning i fritidsreiser	Kobler landets to største byer sammen. Reallønnsvekst gir flere og lengre reiser.	Konsumvekst gir økt godstransport (omlag 250 prosent vekst i fram til 2040)

KORLEIS? NYE BERGENSBANEN

GODSTRAFIKK **TURISME** PERSONTRAFIKK **PENGLING** MILJØ **NATUR** HURTIG **POSITIV** FART

Nye Bergensbanen

- For å oppnå målsettinga om 4 timars reisetid må vi:
  - Fullføre bygging av dobbeltspor Bergen-Arna (m. nye Ulrikstunnelen)
  - Bygge Ringeriksbanen
  - Bygge ny trasè og dobbelspor Arna-Voss
  - Bygge nye kryssingsspor og rette ut traséen

Nye Bergensbanen

Høgfartsutgreiinga:

«I et alternativ der en ikke velger å bygge nye høyhastighetsbaner, men bruker mer midler på eksisterende jernbanenett enn dagens nivå, vil Bergensbanen være den strekningen der man vil få den største nytten ved minst bruk av investeringsmidler.»

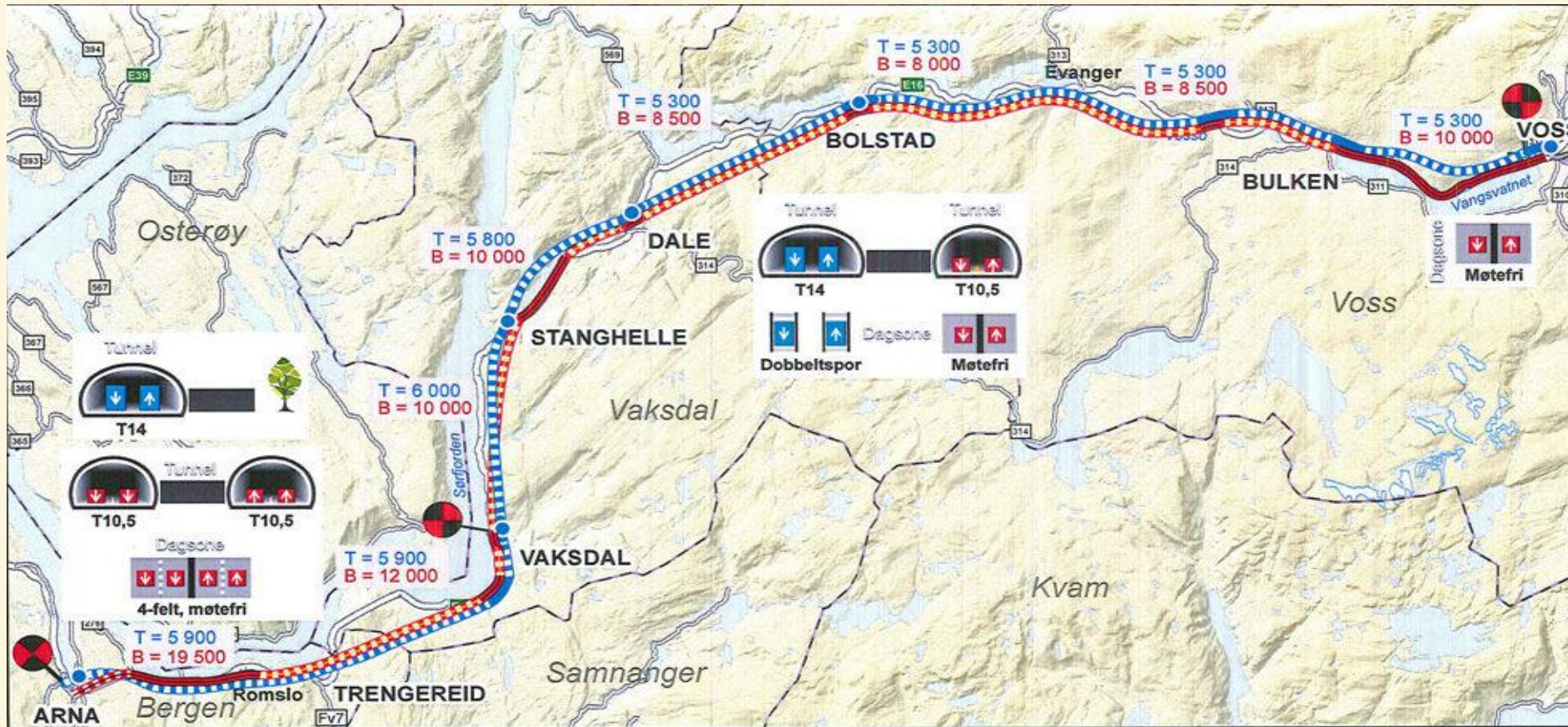
Ringeriksbanen

- ✓ Tverrpolitisk semje om bygging
- ✓ Oslo-Hønefoss på om lag 30 minutt
- ✓ Vil gje ei innkorting av Bergensbanen på omlag ein time i køyretid
- ✓ Byggestart 2018, krev svært rask framdrift i planarbeidet
- ✓ Stor politisk vilje til å korte inn på planprosessen

Arna-Voss

- KVV for veg og bane levert 1. april i år: Tiltråding: felles utbygging av veg og bane (K5-alternativet)
- Total reduksjon i kostnader ved felles prosjekt: 10 milliardar
- Reisetid med bane Bergen-Voss: 32 minuttar!

Kryssingsspor og kurveutretting

- Hittil identifiserte tiltak på strekningen Voss-Hønefoss:
  - 40 km nytt enkeltspor: 25 minuttar
  - 15 km nytt dobbelspor: 10 minuttar
  - 15 nye kryssingsspor: 10 minuttar
  - Totalt 45 minuttar redusert reisetid!

Nye Bergensbanen

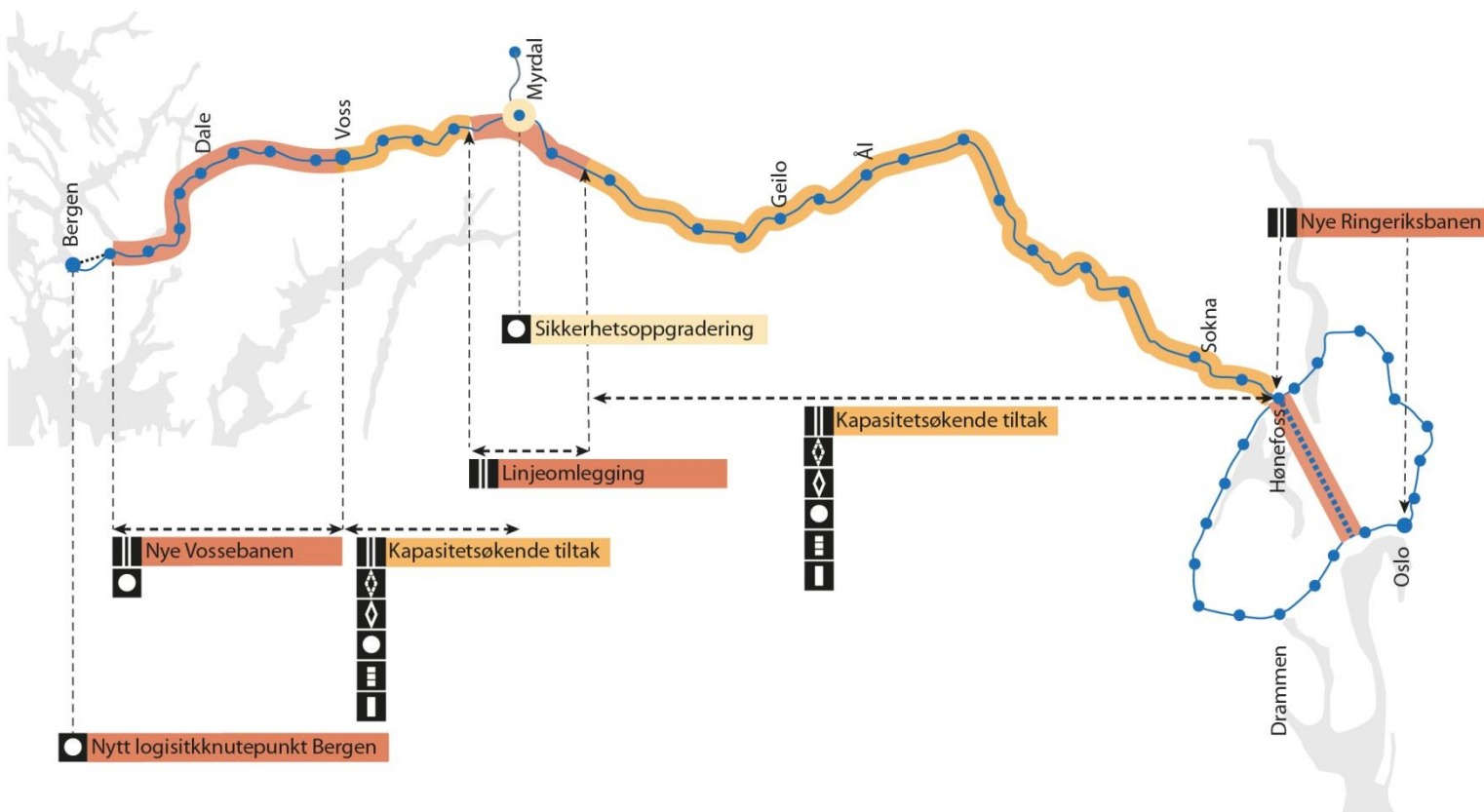
BERGENSBANEN

Investeringer

- Større investeringer
- Kapasitet og gods
- Sikkerhet og miljø
- Stasjoner og knutepunkter

Tiltak

- Nytt spor
- Forlengte kryssingspor
- Nye kryssingspor
- Knutepunktsutvikling
- Plattformforlengelse
- Ny mellom/sideplattform

Total reisetid: 4 timer

Marknadsanalyse

Scenario 1 0+

	Reisetid	Frekvens
Bergen – Oslo	6:00	2t
Bergen – Voss	1:10	16 pr.d
Bergen - Arna 8 min	15 min	

Scenario 2 0 + + Ringeriksbanen

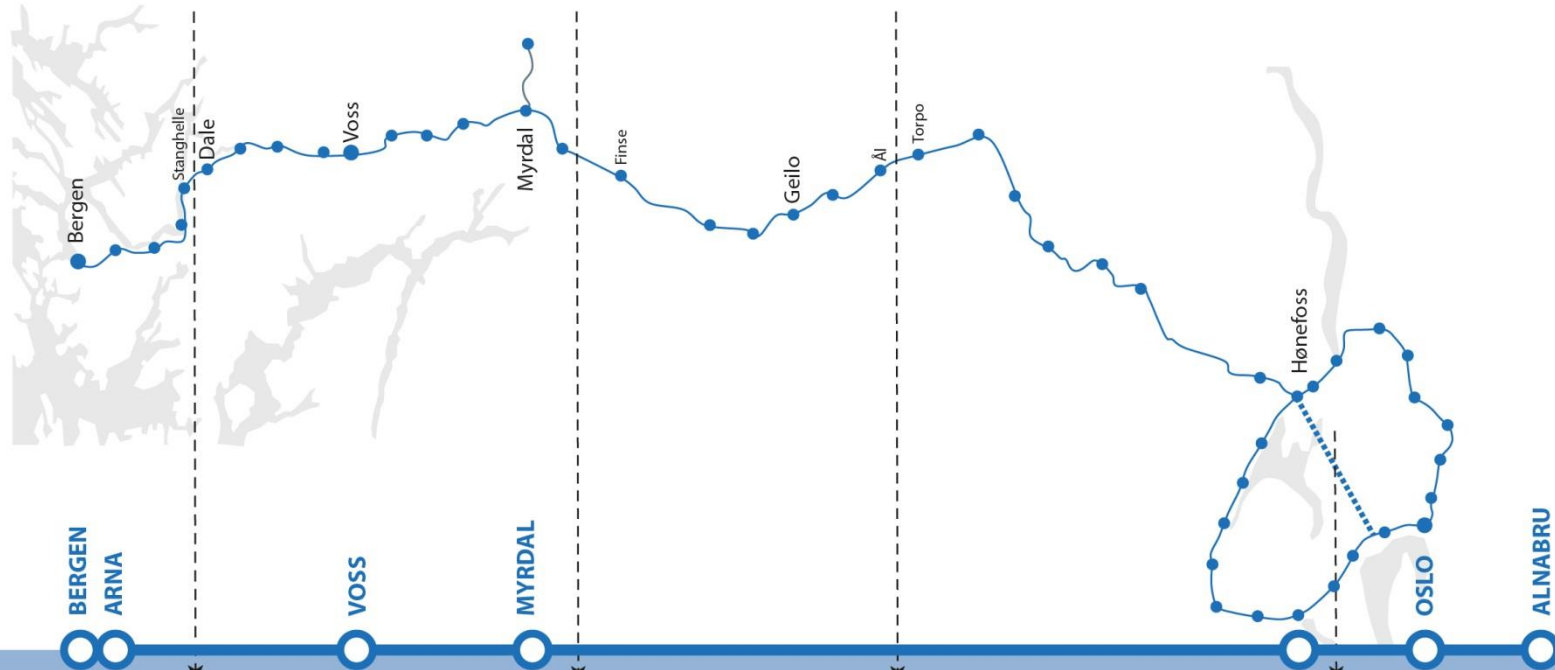
	Reisetid	Frekvens
Bergen – Oslo	5t	2t
Bergen – Voss	1:10	16 pr.d
Bergen - Arna	8 min	15 min
Hønefoss - Oslo		16 pr.d

Scenario 3 Bergen – Oslo 4:20

	Reisetid	Frekvens
Bergen – Oslo	4: 20	1t
Bergen – Voss	50 min	30 min
Bergen - Arna	8 min	10 min
Hønefoss - Oslo		30 min

BERGENSBANEN

Potensiale, transportmodelltall

Antall reisende i snitt i 2040 for ulike tilbudsscenario

Kilde: Modellberegninger
utført av Norconsult feb. 2011
ifm SUP Fase 1

Kortare reisetid og auka frekvens mellom endepunkta gir kraftig auke i etterspørsel. Det er eit stort marknadspotensiale som ikkje er løyst ut med dagens togtilbod

GODSTRAFIKK **TURISME** PERSONTRAFIKK **PENGLING** MILJØ **NATUR** HURTIG **POSITIV** FART

KVIFOR? BERGENSBANEN I EIN STØRRE SAMANHENG

Kvifor? – Bergensbanen i ein større samanheng

- Folketalsauke og urbanisering gir stort behov for fortetting og utbygging av nye areal
  - Oslo/Akershus: 300-400 000 nye innbyggjarar i 2030
  - Bergen og omland: 160 000 nye innbyggjarar i 2030
- Ringeriksbanen og ny trasè Arna-Voss opnar for at Ringerike og Arna - Voss blir ei sentral brikke i ei god og berekraftig utvikling av bu- og arbeidsmarknaden rundt dei to største byane i Noreg, og vil bidra til å avlaste i ein pressa arealsituasjon med kraftig vekst i folketallet

Kvifor? – Bergensbanen i ein større samanheng

Mulighetsstudie: 10 000 nye boliger i Arna med gangavstand til stasjonen (Asplan Viak)

OVERSIKTPERSPEKTIV NYE MOSS STASJON, RAMBØLL+DARK

RAMBØLL

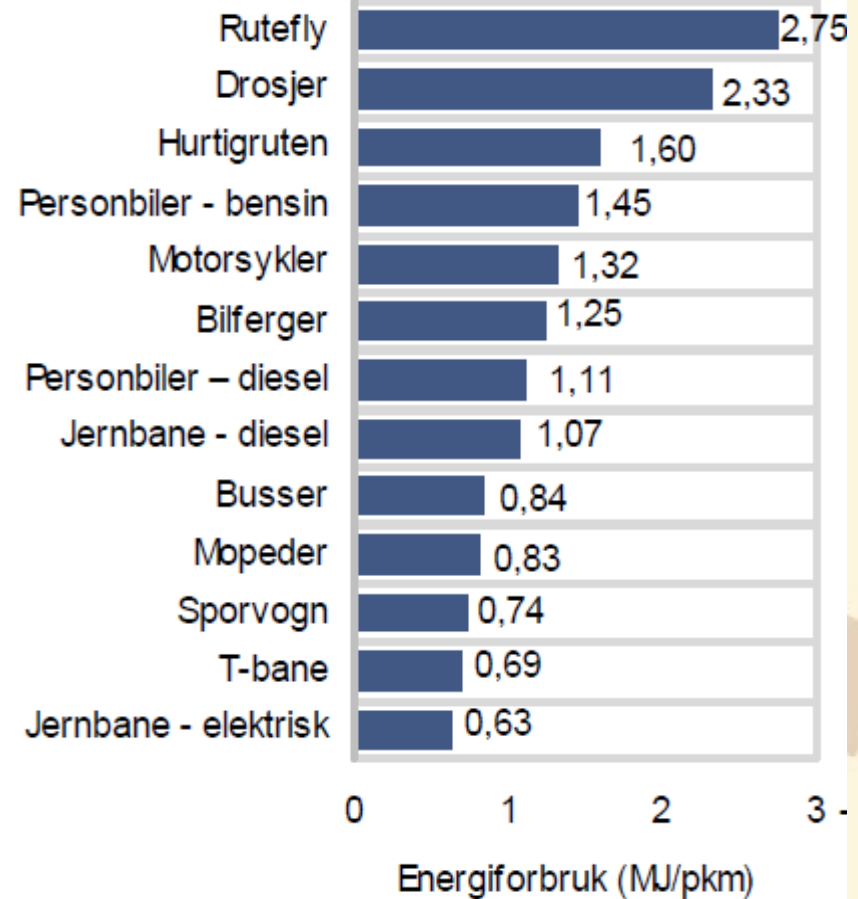
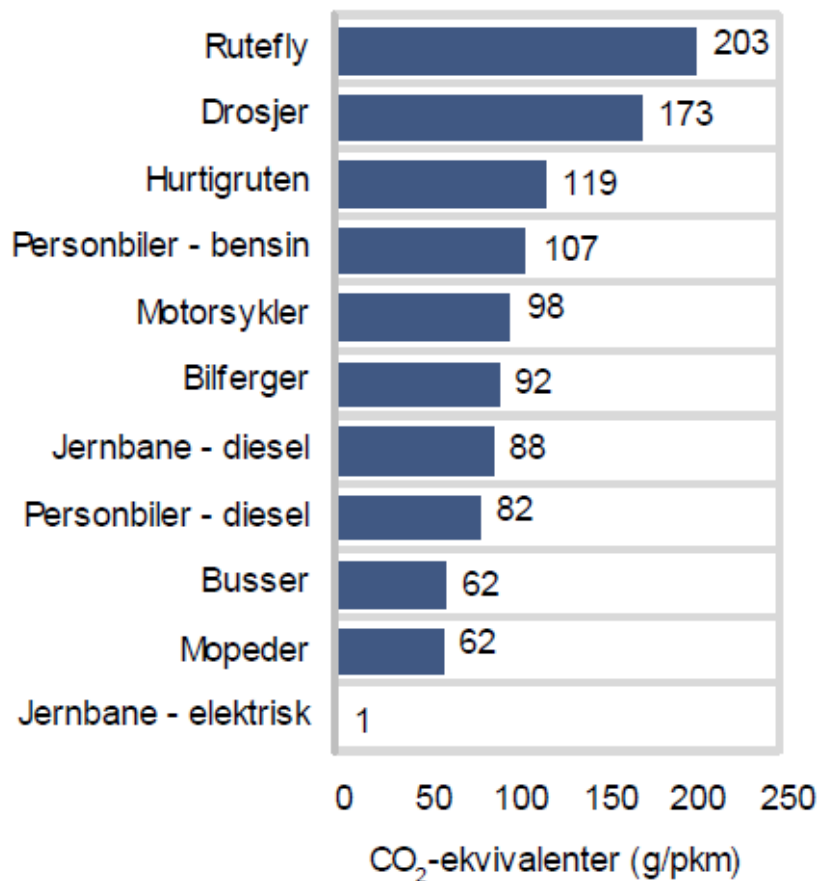
Kvifor? Bergensbanen i ein større samanheng

- Strukturelle endringar i samferdselssystema naudsynt for framtidens lågutsleppssamfunn:
  - Jernbanen er direkte tilkobla det elektriske nettet og kan dermed nytte alle tilknytta energikjelder
  - Jernbanen er svært arealeffektiv; to felt jernbane=ti felt motorveg
  - Jernbanen hentar passasjerane midt i bykjerna og er eit svært viktig element i moderne byplanlegging
  - Inga lokal luftforureining, minimal støybelastning

Kvifor? Bergensbanen i ein større samanheng

CO₂-utslepp og energibruk per personkilometer for persontransport i Noreg (SSB):

Kvifor? Bergensbanen i ein større samanheng

- EUs “White paper” on transport:
  - Utslepp av drivhusgassar frå transport skal reduserast med 60% fram til 2050 (rel. 1990-nivå)
  - Det skal leggjast til rette for smartast mulige kombinasjonar av transportmiddel
  - Jernbanen skal ta majoriteten av all persontransport og minst 50% av alt gods på mellomlange strekningar →
  - Eit nettverk av korridorar og intermodale knutepunkt skal etablerast: TEN-T

New Silk Route

GODSTRAFIKK TURISME PERSONTRAFIKK PENDLING MILJØ NATUR HURTIG POSITIV FART

Konklusjon

- Jernbanen er eit sentralt verkemiddel for nødvendige strukturelle endringar i samferdselssektoren
- Bergensbanen er best eigna som første høgfarts jernbanestrekning i Noreg
- I 2024 kan Ringeriksbanen vere ferdig, og i 2030 kan ein moderne høgfarts jernbane mellom Oslo og Bergen vere ein realitet

Nye Bergensbanen

Takk for meg!